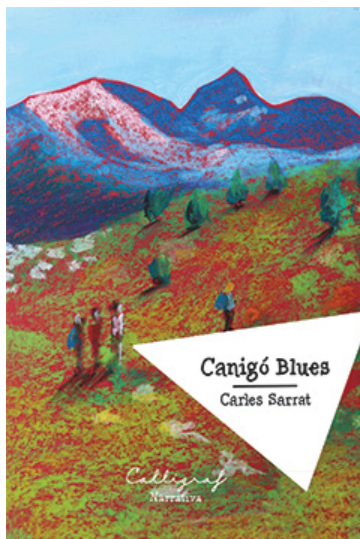

Una celebració de la vida i de l'amistat

Autoria: Carles Sarrat

Títol: *Canigó Blues*

Editorial: Cal·lígraf, Figueres, 2024

191 pàgines

Ja ho avisa el títol: *Canigó Blues* és una novel·la crepuscular, amb un punt elegíac. Parla d'eixe moment quan un grup d'amics inseparables descobreix que la major part de les seues vides està ja en el passat, a partir de l'evidència de la imminent mort d'un d'ells. Eixè és el l'avís que la vida va seriosament i que el pas del temps no passa sense anar provocant erosions implacables.

El grup era de quatre amics: Helena, Alexandre, Jacky i Norbert. El malalt, que a més ha decidit interrompre qualsevol tractament, amb la qual cosa el final no només és inexorable sinó proper, és Norbert. Els altres tres tenen ocasió en tres llargs capítols de contar la seua història, la seua genealogia, la seua relació amb Norbert, fins a arribar al present dessolat. La novel·la té quelcom d'elegia, és cert, de blues, però també és una celebració de la vida i de l'amistat, un recompte de vides boniques. I això és gairebé tot el que passa, el relat de quatre vides que es creuen i fan camí juntes, fins a una única acció en el present del relat, en les darreres pàgines, que no explicitaré però que constitueix un bell gir narratiu, líric i simbòlic.

Per a un lector com ara jo, que ha llegit les pàgines d'aquesta novel·la entre Sollana, a la Ribera Baixa, i Fredes, a la Tinença de Benifassà, a més de tot això ha sigut una apassionant incursió al nord del nord, al Conflent, a Prada, a Perpinyà, a la Catalunya Nord, eixe lloc tan llunyà que per a ells el nostre nord és el sud. I ha pagat la pena. Conèixer la convivència de descendents d'exiliats catalans republicans, de llauradors, de comerciants de carbó, d'obriers metal·lúrgics, amb les seues incursions parisenques i la seua tornada a casa, als peus de la muntanya, a l'ombra del Canigó, parafrasejant Maria Ibars. Conèixer també com va retrocedir la llengua després de la Segona Guerra Mundial, però també com es manté la consciència de la catalanitat. Com Àlex sent que "la senyera, els Segadors o la Santa Espina d'una manera o altra, em toquen el cor", i al mateix temps participa plenament de la cultura en francès. Com Helena se sent profundament catalana. Com Norbert tracta de recuperar la memòria col·lectiva a partir d'apassionades lectures. Visitar els Pirineus des del Nord, i recuperar una Catalunya original encavalcada en els seus cims.

Sols això ja seria prou per a recomanar la novel·la. Per això i per les ganes que et venen de visitar aquells indrets. (Nota mental: la pròxima vegada que travesse els Pirineus visitaré Prada). Però, a més, encara que la novel·la et deixa entrar a poc a poc, encara que les narracions dels amics es perden en un enfilall de xicotetes anècdotes, com que "A Prada, l'àvia Agnès Massot sempre comprava galetes de la marca Lu. Petits Lu. M'agradaven molt, pel seu color daurat, el seu gust de mantega i les rengleres de foradets ben ordenats a la superfície"; o que "fa uns anys, en aquest mateix lloc, mentre descansava adossat a una roca, un jove cabirol es va apropar". Però el cert és que sobte no només t'arriba aquell ambient, aquella xicoteta societat recreada, amb sorolls i olors ("encara tinc gravades en el cap totes aquelles olors de la meua joventut pradenca"), amb pobles, ciutats i muntanyes, sinó que quan estàs arribant al final, al gir final, sents que tu també coneixes els quatre amics, que en formes part del grup, i que no pots fer una altra cosa que aprovar la decisió presa. Visitar Prada serà també, aleshores, visitar la casa d'uns vells coneguts.

I, per si tot això fos poc, aquesta novel·la m'ha permés conèixer la figura de Carles Sarrat (Prada, 1949), traductor, músic (líder de la banda Blues de Picolat entre 1992 i 2018 i actualment a Xarly Blue), i activista social i cultural, compromés profundament

amb la causa del catalanisme, no només de la Catalunya Nord, sinó també amb activa solidaritat amb les lluites de l'altre costat de la muntanya, amb una participació activa i entusiasta al Referèndum de 2017.

És de veres que la història i els processos socials ens han dut per camins diversos, i també per teixits identitaris diversos, però no ho és menys que llegint novel·les com aquesta un no pot deixar de sentir que els Països Catalans existeixen i que no s'acaben mai. Travessar la Sénia, travessar la mar, travessar les muntanyes, és una manera de trobar alguna cosa de nosaltres mateixos que ens espera allà. Passe el que passe als nostres pobles, cal reivindicar, com fem des de Caràcters, aquest espai de trobada que és la literatura, la nostra cultura comuna, aquest refugi transversal de l'imaginari comú, d'insospitades vivències paral·leles.

Jesús Peris Llorca